

Särskilt yttrande

Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet 13 november 2013

§ 163 Nämndplan för samhällsbyggnadsförvaltningen 2014

Miljöpartiet valde att inte delta i beslutet på kommunstyrelsens sammanträde. Anledningen är att vi i kommunfullmäktige presenterat en alternativ kommunplan, med en budget och mål. Miljöpartiets kommunplan vilar på Miljöpartiets vision för Tyresö – en långsiktigt hållbar utveckling, på allvar. Vi anser att det är mycket angeläget att nå upp till de beslutade målen om långsiktig ekonomisk hushållning. Det kommer vi varken att göra i år, nästa år eller nästnasta år med alliansens styre. En långsiktig och ansvarsfull ekonomi, det är det Miljöpartiet står för.

Från miljöpartiets kommunplan, utöver de kommungemensamma målen som också berör utskottet:

Kapitel 6. - Mål och ekonomiska ramar för verksamhetsområden och kommunala bolag

Verksamhetsområde nr 1. Plan och exploatering

Mål

1. Bidra till mångfald och minskad segregation på bostadsmarknaden genom minst 30% hyresrätter och bostadsrätter/äganderätter vid byggande av flerbostadshus.
2. Effektivare markanvändning och upprustning av Tyresös industri- och företagsområden.
3. Vid utgången av planperioden finns ett samrådsförslag till ny översiktsplan som utgår ifrån Miljöpartiets vision för 2030.

Uppdrag

1. Initiera en handlingsplan för att öka invånarnas tillgång till strand och vatten, inklusive fler strandpromenader.
2. Skärpa kraven för miljö- och klimatanpassat byggande.
3. Utreda främjande av lokal energiproduktion.
4. Ta fram en åtgärdsplan för att minska antalet bullerutsatta bostäder.
5. Utreda lokal anpassning av balanseringsprincipen för kompensationsåtgärder vid exploatering.
6. Tyresö bostäder och Tyresös kollektivhusförening tar fram ett förslag om lämplig mark för kollektivhus år 2014.

Effektiv markanvändning och byggande utifrån behov

Vi begränsar exploateringen och sänker investeringsnivån. Dels för att stärka driften av kärnverksamheterna och dels för att inte konsumera upp kommande generationers resurser. Vi ska möta upp bostadsbristen med en boendeplanering som utgår ifrån behov och inte enbart utifrån efterfrågan. Bostäderna ska i första hand möta ungas och äldres behov och leda till minskad segregation. Vi eftersträvar större variation och fler valmöjligheter till eget boende allt ifrån hyres- och bostads/äganderätter, kollektivhus, radhus till villor.

Naturmiljön har ett stort rekreativvärde. Bostadsnära grönområden är betydande för människors hälsa och välbefinnande, där den fria uteleken också har en positiv påverkan på barns utveckling. Det är viktigt att inte överexploatera tätortsnära oaser i en missriktad iver att utveckla dem.

Behovet av tystnad och stillhet har aldrig tidigare varit större i vår högljudda, stressade tid och aldrig har tystnaden varit mer hotad. Vi ska därför följa upp vårt gemensamt fattade beslut, att minska antalet bullerutsatta bostäder i Tyresö. Nuvarande ordning med avsteg från Boverkets bullerriktlinjer i detaljplan efter detaljplan är ohållbart.

Med strategisk planering för mer effektiv markanvändning av Tyresös företags- och industriområden skapar vi möjligheter till fler arbetsplatser.

Vi begränsar exploateringen vid strandnära områden som förändrar Tyresös karaktär och försämrar livsförutsättningar för djur och växter – och som dessutom på sikt hotas av översvämningar på grund av climateffekter.

Att kommunen höjt kraven i syfte att minska energianvändningen är bra, men högre energikrav och främjat miljö- och klimatanpassat byggande måste till. Lokal småskalig energiproduktion ska utredas och främjas där så är möjligt.

Genom att tillämpa balanseringsprincipen och kompensationsåtgärder får exploatörer ansvara för att ekologiska och rekreativa funktioner och värden återskapas på samma eller en närbelägen plats.

Verksamhetsområde 2. Vaghållning och park

Mål

1. Tyresös gång- och cykelnät är anslutet till grannkommunernas nät senast 2015.
2. Tyresö är en av de tio trafiksäkraste kommunerna i landet.
3. Stärka kommunens park- och grönområden för att öka biologisk mångfald upplevelsevärden.
4. Öka tillgängligheten för cyklister, med ett skyltat cykelnät av god kvalitet, med fler separerade gång- och cykelvägar, respektive bilväg- och cykelvägar. Satsa på regionala cykelnät.

Uppdrag

1. År 2014 finns en utredning om förutsättningarna för en egen resultatenheter av Gatu- och parkavdelningen. Insatserna ska inte vara beroende av snöomfattningen.
2. Förbättra snöröjning och vägunderhåll på gång- och cykelvägar, engagera fler handskottare.
3. Promenadstråken har fått ett betydande tillskott av parksoffor (genomföra Miljöpartiets bifallna motion).
4. Förbättrad framkomlighet på Tyresövägen uppnås under planperioden.

Tillgängligt, säkert, tryggt och miljöanpassat

Underhåll för gator, vägar och park ska genomföras utifrån ekonomi, miljö och sociala aspekter. Ekonomi är att regelbundet underhålla och att använda energin effektivt. Ekonomi är också att regelbundet söka statsbidrag för åtgärder som minskar utsläppen och stärker trafiksäkerheten. Tillgänglighet, säkerhet och trygghet innefattar en god vinterväghållning och snöröjning med alla trafikant i åtanke, inklusive gång och cykeltrafikant. Klimateffekter såsom ökad (extrem)nederbörd och halka ska vara grundförutsättningar vid planering och underhåll av trottoarer, gång- och cykelvägar.

Miljö är t ex att använda "rätt" vägbeläggning och att stärka parker och grönområden. Bostadsnära grönområden är viktiga för hälsan och välbefinnandet. Parker och grönområden ska stärkas både utifrån upplevelsevärdena men också för att stärka biologisk mångfald. År 1992 slöt världens regeringar överenskommelse, "Konventionen om biologisk mångfald". Den bindande konventionen syftar till att bevara livets variationsrikedom och att motverka förlusten av ekosystem, arter och gener.

Biologisk mångfald kan ses som en garant mot att försvagade ekosystem. Forskare menar att alla arter har sin specifika roll i ekosystemet och om man tar bort en del av kedjan så blir hela systemet svagare och fungerar sämre. Med hög biologisk mångfald, exempelvis med flera arter som utför samma ekosystemtjänst minskar sårbarheten i ekosystemen.

Verksamhetsområde 3. Miljö, trafik och övrigt

Mål

1. Åtgärder genomförda enligt Miljöpartiets förslag till klimatstrategi.
2. Kollektivtrafiken har tagit andelar från bilresandet.
3. Tyresö kommun ska ta officiell ställning emot hälso- och miljöriskabla genmodifierade produkter.
4. Tyresö kommun ska bli en Fairtradecity.
5. 40% ekologisk mat 2014 och 50% 2015.

Uppdrag

1. Förstärka naturskolan för att i högre grad informera och utbilda kommuninvånarna.
2. Initiera samtal med arrendatorn på Uddby gård för att nå ett certifierat ekologiskt jordbruk.
3. I samråd med SL stärka kollektivtrafiken mellan Tyresös kommundelar.
4. Genomföra ett ekopilotprojekt för några enheter år 2014.

Ansvar för miljön och klimatet

Tyresö kommun ska vara ett föredöme i miljö- och klimatarbetet. Vi ska driva energieffektiviseringen och säkerställa att det byggs energisnålt. Vi ska göra insatser för ett hållbart resande – göra kollektivtrafiken mer attraktiv, öka andelen som går och cyklar, stimulera bilpooler, samla in matavfall för rötning till fordonsgas, verka för en biogaspump i kommunen med mera. Vi ska satsa på förnybar energi och mindre lokala produktionsanläggningar för sol- och vindenergi. En utvecklad bilpool kan upplätas till kommuninvånarna när kommunen inte behöver den för sina transporter. Erfarenheter visar att utöver miljövinster, så är det ekonomiskt fördelaktigt med en utvecklad bilpool.

Andra viktiga uppgifter är åtgärder för biologisk mångfald, gröna tak och fasader som förbättrar mikroklimatet, minskar bullerstörningarna och ökar upplevelsevärdena, samt ger växter, insekter, små och lite större djur nya urbana livsmiljöer. Med en förstärkt Naturskola kan alla barn, fler vuxna och funktionsnedsatta guidas och uppleva naturen. Vi ska föra diskussioner med arrendatorn för Uddby gård om att ställa om till ekologiskt jordbruk. Vi vill också att Tyresö kommun ska ta officiell ställning emot hälso- och miljöriskabla genmodifierade produkter.

Tyresöborna behöver också de satsningar som Miljöpartiet i Stockholms läns landsting gör. Det gäller kollektivtrafikkort som gäller på land och vatten, lägre pris på 30-dagarskortet, återinförande av enkelbiljetten, samt fler satsningar på kollektivtrafiken. Kraftfulla åtgärder behövs för att styra över trafik till miljöanpassade transportslag. Att öka kollektivtrafikresandet främst i de yttre delarna av länet är en av de viktigare miljö- och klimatinsatserna. Kollektivtrafiken måste byggas ut, bli bättre och mer tilltalande, så att en del som idag kör bil förändrar sitt beteende och byter färd sätt. Det behövs också en modern politik som säger nej till att bygga Förbifart Stockholm, Södertörnsleden och Norviks hamn i Nynäshamn.

En långsiktigt hållbar ekonomi och omsorg om samhällsekonomin betyder att det är dags att börja prioritera och prioritera bort. Det är inte möjligt att samtidigt både klara en bra kollektivtrafik och bygga stora motorvägsprojekt. För att minska resandet krävs också tekniksprång och organisatoriska förändringar som möjliggör mer distansarbete och ökat hemarbete.

Maten är både en nödvändighet och en stor glädjekälla. Vi måste bort från kortsiktigt tänkande, halvfabrikat och fokus på billiga produkter – ofta innehållandes många tillsatser och kemikalier. Det är faktorer som kvalitet, smak, hälsa, miljö, klimat och etik (djur och människor) som ska vara ledande. Vi arbetar för mer närproducerad, lokalt tillagad mat ifrån grunden, större andel ekologiska och rättvisemärkta produkter, hänsyn till djurrätt, mer klimatsmart mat med mindre kött och säsongsanpassad mat.

Verksamhetsområde 4. Vatten och avlopp

Mål

1. Dricksvattnet i Tyresö ska hålla god kvalitet. Tyresö kommun ska aktivt arbeta med att säkerställa dricksvattentillgången.
2. Utsläppen från enskilda avlopp ska minska.
3. Dagvattnets negativa påverkan på sjösystemet och Östersjön ska minska.
4. Tyresö kommun ska stödja alternativa miljöanpassade VA-lösningar i områden där det kan förbättra kvaliteten och uppnå mindre miljö- och klimatbelastning, samt bidra till minskade investeringskostnader.

Uppdrag

1. Tyresö kommun ger Södertörns Miljö- och hälsoskyddsförbund i uppdrag att inventera enskilda avlopp.
2. Klimatanpassa Vatten- och avloppssystemet.

Säkra vattenkvalitet och klimatanpassa VA-systemet

Allt liv på jorden är avhängigt vatten. Vi kan välja bort andra livsmedel men klarar oss inte utan vatten. Dricksvattnets kvalitet är avgörande för hälsan. Tillgången till vatten är otillfredsställande på sina håll, i synnerhet i de östra delarna av Tyresö. Viktigt är att inte göra större uttag än vad som kan återskapas, då ökar risken för saltvatteninträning. När nu kommunen fortsätter att erbjuda utökade byggrätter för fastighetsägare med egen brunn, så är det nödvändigt att också säkerställa vattentillgången långsiktigt.

Rent vatten är vår viktigaste naturtillgång och vi måste vara rädda om det vatten vi har och som våra barn och deras barn ska dricka i framtiden. Det kommunala dricksvattnet håller god kvalitet, men det är ofta lite sämre med vattenkvaliteten från enskilda brunnar. För att säkerställa att vattnets kvalitet och att det inte läcker ut föroreningar i vattendrag, sjöar och hav, ska Tyresö kommun främja utvecklingen av hållbara vatten- och avloppslösningar. Det är nödvändigt för att minska utsläppen ska minskas och om vi ska kunna rädda Östersjön.

För att möta klimatförändringarna krävs förutom minskade utsläpp också anpassning till ett förändrat klimat. Det gäller inte minst VA-systemet som måste byggas och underhållas utifrån risker som extremnederbörd och stigande vattennivåer. Ett anpassat VA-system tar hand om stora plötsliga vattenflöden som också kan innehålla stora mängder föroreningar genom ökade flöden av spillvatten.

Verksamhetsområde 5. Renhållning

Mål

1. År 2015 uppgår andelen matavfallsinsamlade hushåll till 75% och i 100% av kommunalt finansierade verksamheter.

2. Bättre efterlevnad av avfallstrappan.
3. Renare och trevligare utemiljö.
4. Kretsloppscentralen har med undantag för större helger öppet varje dag i veckan.

Uppdrag

1. Genomföra en kampanj för att få en större förståelse och bättre efterlevnad av avfallstrappan.

Mindre resursslöseri, rent och snyggt

Tyresö kommun ska arbeta och stödja kommuninvånarna utifrån EU:s avfallshierarki, den så kallade avfallstrappan. Avfallstrappan innebär åtgärder med prioriteringsordning 1. Minska mängden och farligheten, och sedan 2. Återanvända 3. Materialåtervinna 4. Energiutvinna och 5. Deponera.

Avfallsmängden måste minska eftersom jorden och våra ekosystem inte tål vårt fortsatta resursuttag och omvandlingen av dessa, när resurserna blir till varor och produkter. Avfallet ska i största möjliga mån tas tillvaratas eftersom det mesta av avfallet är en resurs, och kan återanvändas och återvinnas, eller utvinnas energi ifrån. Detta gäller dock inte för avfallet som deponeras.

Tyresös utemiljö ska vara ren och trevlig med papperskorgar inom behändigt avstånd.

Verksamhetsområde 6. Bygglovsverksamhet

Mål

1. Bygglov handläggs i genomsnitt inom sex veckor.

Uppdrag

1. Verksamheten ska under perioden uppnå full avgiftsfinansiering i den del som kan avgiftsfinansieras.

Tillgängligt, säkert och avgiftsfinansierat

Tyresö kommuns bygglovsverksamhet har länge tid varit hårt belastat. Samtidigt som tempot nu drivs upp är det viktigt att följa lagstiftning och säkerställa att hanteringen sker på ett tillfredställande sätt. Bygglov ska ställa krav och stödja kommuninvånarna och i största möjliga mån anpassa byggnaderna utifrån naturmiljöns förutsättningar. Bygglovsverksamheten ska till största del vara självfinansierad.

För miljöpartiet de gröna i Tyresö

Marie Åkesdotter
ledamot

Peter Bylund
ersättare